

ZEPPELIN-FILM

Historien om Led Zeppelin blir film, basert på turnémanager Richard Coles skandalebok «Stairway To Heaven: Led Zeppelin Uncensored». Renny Harlin skal kanskje regissere, mens det ennå er uklart hvem som skal spille bandet.

Kultur

CURE PÅ INTERNETT

The Cures siste plateframstøt skal selges kun gjennom Internett. Det dreier seg om en fem-spors live-plate innspilt under fjorårets verdensturne. Opplaget er på 5.000, og selges kun gjennom The Cures offisielle hjemmeside.

I MARGEN

Drapsmann i kunstsinn

MODE-STEINKJER

«Trekkl sa Kane flatt», og skjøt en kule varmt inn i opp til flere guttegenerasjoners litterære smaksloker gjennom Kjell Hallbings bøker om Morgan Kane. At disse generasjonene tviholder på den styggromantiske framstillingen av dreperen Kane, tydeliggjøres gjennom stadig nye prosjekter, enten de kommer fra Hallbings egen skrivehånd eller fra hengivne fans. Tilhengere av sjangeren kan allerede nå sette av tid til en kommende skai-kledd utgave av bøkene om Kanes sønn, Diablitto, og ventetiden kan bokstavelig talt slås ihjel med Olav Bakkens aktuelle «Spørreboka om Morgan Kane».

Blant kulesprut og bourbonduftende tennveske trakterer Bakken deg med spørsmål av typen: hva var det med Kanes «vidvinkelsyn», med hvem debuterte han seksuelt, og hvilket merke var Kanes sjette revolver, og hvorfor snorker ikke Morgan Kane?

Boken er dessuten krydret på mexikansk vis med minnerike sitater, og skulle du ha glemt sjargongen i de 83 titlene som danner serien om Hallbings samvittighetsjagete US. Marshall, kan muligens følgende emaljerte ord-duell fra kapitlet «Kanes kvinner» virke opptrimmende på hjernekanten.

«Kane kunne ikke ha behandlet landets vakreste kvinner med større forsiktighet, omhu og hensynsfullhet enn han behandlet jaktgeværet sitt, en skinnende ny Winchester 44/40, modell 1885». Eller: «En kvinne i 40-årene stoder, fyklig og stram, med et underlig malplassert engleansikt i skjøtekroppen - Fanny Porters».

Kane-bøkene inneholder en litterær pocket-patos som er som skapt for innbinding i rodt kunstsinn, og det er akkurat den utgaven i 43 bind som selges gjennom Haugen Bok i Volda. Her bekreftes antakelsene om at Kane har økt i popularitet, etter å ha vært noe av en politisk ukorrekthet opp gjennom første del av 90-tallet. Haugen Bok selger mer innbundet bokhyllemat i år enn noen gang tidligere, og den faste kjøpebestanden av mannlige 68-ere(!) har fått bistand fra 20-30-åringene som vet å velge seg et kulturelt ståsted ved å trenge inn i Kane-myten. Nå krever disse også en 6-binds skai-estetisk utgave av Hallbings «Diablitto»-bøker.

Samtidig forsøker forkjempene for den seriøse litteraturen i Norge å finne en løsning på forlagskrisen. Kanskje veien til det norske folks bokhyller rett og slett går gjennom rodt kunstsinn, gullskrift og fan-baserte spørrebøker?

DEBATT

Bokbål i Berlin i 1933, det samme året som nazistene kom til makten og brukte RIKSDAGSBRANNE som et påskudd for å starte forfølgelsene av politisk opposisjonelle.

**Anders Giævers lov
Riksdagsbrannen, Rauchning og amatørhistorikerne**

Det er en streng lovforklaring Anders Giæver legger til grunn i sin dom over den britiske historikeren Hugh Trevor-Roper i sin kommentar 26.4. Trevor-Roper erklæres for livsvarig inkompetent fordi han gikk på limpinnen i 1983 og erklærte de falske Hitler-dagbøkene for ekte.

NILS RØMMING

Hvis jeg forstår Giæver rett, er det derfor ingen grunn til å ta Trevor-Roper alvorlig verken når han lovpriste David Irvings Hitler-biografi i Sunday Times, eller når han senere har iført seg historikernes kledebon.

Det er desverre et par haker ved Giævers resonnement.

Den siterte lovprisningen av David Irvings «Hitlers War» skjedd ved bokens utgivelse i 1977, altså seks år før Trevor-Roper dokumenterte sin inkompetanse ved å gå god for Hitler-dagbøkene. Skal vi følge Giævers tankegang, må Trevor-Roper derfor ha vært inkompetent også før han ble avslørt i 1983.

Siden ingen andre enn Giæver har kommet på tanken å anklage Trevor-Roper for inkompetanse for brølerer begått før 1983, må Giævers strenge dom være hjemlet i en lov som trådte i kraft dette år. Det må være en hittil ukjent lov med tilbakevirkende kraft forbeholdt historikere.

Kan det være en lov som eksisterer bare i Giævers hode? Svaret er forhåpentligvis ja.

Uansett, så kan det være opplysende å se på konsekvensene av «Anders Giævers lov», som jeg har tillatt meg å døpe den, anvendt på historikerstanden. Prinsippet er altså at hvis en historiker har latt seg narre én gang, som Tre-

vor-Roper, er han å betrakte som livsvarig inkompetent.

En hendelse og én bok var gjen-gangere i alle seriøse historieverk inntil for få år siden. Da ble både hendelsen og boken feiet forsiktig under teppet, og har siden forblitt der.

Hendelsen var brannen i Riksdagsbygningen i Berlin 27. februar 1933. Boken er Herman Rauschnings «Samtaler med Hitler», som utkom i Sveits høsten 1939, i norsk oversettelse i april 1940.

Riksdagsbrannen har fra midten av tretti-årene i historieverk etter historieverk, forfattet av anerkjente historikere, vært beskrevet som en epokegjørende hendelse. Den ga Hitler det nødvendige påskudd for å slå ned på sine motstandere, og den var et bevis for diktatorens skurkaktighet.

Hitler trengte brannen, og hadde selv organisert den. Riktignok ble en brannstifter pågrepet på brannstedet, en ung hollandsk anarko-kommunist, Marinus van der Lubbe, men ingen trodde på hans påstand om at han var alene om handlingen.

Av nazistene ble han anklaget for å være et redskap for kommunistene, av kommunistene for å være et redskap for nazistene. Den siste versjonen seiret i historiebøkene.

Der levde den fredelig og ubestridt til 1960. Da tok en ikke-historiker, Fritz Tobias, livet av versjonen.

Han påviste klinkende klart at verken kommunistene eller Hitler sto bak brannen. Van der Lubbe var alene om brannstiftelsen. Det fantes ingen bakmenn. Han hadde ingen hjelpere. Nøyaktig som Lee Harvey Oswald, uansett hvor hardt Hollywood legger seg i selene for å påvise ut en konspirasjon som selger.

Hvor lang tid har det tatt å drive den falske versjonen ut i historiebøkene? Fra begynnelsen av nitti-årene finner man ikke lenger den falske versjonen. Utdrivelsen har altså tatt ca. tretti år, ti år lengere enn levetiden Henrik Ibsen tildelede en vedtatt sannhet.

Nå har den riktige versjonen rykket inn i alle seriøse historieverk. Men det har skjedd motstrø-bende.

Den britiske historikeren Wolf Hobsbawms nyoversatte murstein «Ekstremismens tidsalder» om historien fra 1914 til 1991 er et godt eksempel. Hobsbawms serverer den korrigererte versjonen i så varsonne vendinger at leserne nesten ikke kan merke at de er blitt holdt for narr tidligere.

Neste eksempel er Herman Rauschnings «Samtaler med Hitler». Den ga seg ut for å gjengi innholdet i en rekke personlige samtaler forfatteren hadde hatt med Hitler i tretti-årene. Skulle

den boken oppspinn fra ende til annen. Det ble også bevisst ugjendrivelig i 1984. Wolfgang Hämel het avsløreren, en ganske alminnelig sveitsisk skolelærer, som hadde tatt seg bryet med å gå forfatteren og utgiveren etter i sømmene.

Siden er Rauschnings navn blitt luket ut av historiebøker, leksika og oppslagsverk. I dag er han en ikke-person, en velfortjent sådan.

Hva hjemler Anders Giævers lov i disse tilfeller? Likheter for Loke som for Trevor-Roper tilsier at en samlet historiestand må dømmes til livsvarig inkompetanse. Historikerne gikk jo på limpinnen i samlet flokk.

Hva skal man da stole på? Min anbefaling er kalde avrivninger, sunn fornuft og dyp skepsis til alt som er opplyst og vedtatt. Det kan bringe overraskende resultater.

For øvrig en hilsen til Jon Stenklev, forfatteren av «Amatørhistorikere og grensene» 24.4. Ifølge ham utmerker Irvings «Hitlers War» seg først og fremst ved det forfatteren unnlater å forholde seg til, som at Hitler samme dag 2. verdenskrig var et faktum, ga ordre om at uheldig sinnssyke og alvorlig sinnslidende skulle avlives.

Jeg anbefaler Stenklev å slå opp på sidene 20-23 i 1977-utgaven og 245-247 i 1989-utgaven. Der finner han alt han savner, i detalj.

Nils Rømming er forelegger og journalist.

TIDLIGERE INNLEGG I DEBATTEN:

- 22/4 «Trevor-Ropers uangriplighet» av Anders Giæver
- 24/4: «Om uangriplighet» av Nils Rømming
- 26/4: «Det Rømming 'mener å huske'» av Anders Giæver